

KARPER OP DE HUID ZITTEN

De vis die je graag wilt vangen zélf kunnen uitkiezen. Het klinkt haast te mooi om waar te zijn, maar kan wel degelijk. Gouwenaar Jurian van de Graaf (20) zoekt net zolang totdat hij karper vindt en brengt zijn aas en haak – meer hangt er niet aan de lijn – vervolgens heel gericht naar de vis toe. In deze reportage legt hij je de kunst van het ‘freelinen’ uit.

TEKST: ROBERT DE WILT > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Van rechts komt een brede spiegel aanzwemmen. Jurian hangt snel zijn Frolic in de zwembaan, op de diepte waarop de vis zwemt.

Speur een water helemaal af naar vis, dus check ook de zijsloten en observeer vanaf hoge plekken zoals een dijk of bruggetje

“S talken, freelinen; geef het maar een naam”, zegt Jurian. “De essentie is dat je eerst op zoek gaat naar karper en zo doende op het juiste moment op de juiste plek staat. Heb je de vis eenmaal gevonden, dan is het een kwestie van inschatten of – en zo ja hoe – je het aas bij de karper brengt. Je kunt de vis bijvoorbeeld aanwerpen maar je aas ook onder je hengeltop voor zijn bek laten zakken. Doe je dat op de juiste manier, dan kun je al na een paar seconden met een kromme stok staan”, zegt hij terwijl hij een sierwater aan de rand van Gouda afspeurt.

REIGER

Hij is nog niet uitgesproken of er doen men voor onze neus al twee brede ruggen op. Jurian sluipt direct als een tijger naar de waterkant, zijn hengel in de hand. Nog voordat de vissen voorbij zijn gezwommen, heeft hij zijn aas – een door midden gebroken Frolic hondenbrok die met een baitband aan de haak vastzit – al in de zwembaan van de vissen hangen, zo’n 50 centimeter onder het wateroppervlak. De achterste van de twee vissen, een dikke spiegelkarper, lijkt heel even aanstalten te maken om toe te happen. Op het moment suprême zwemt hij of zij echter nét langs het aas. “Dat was centimeterwerk en scheelde weinig. Maar met het vrij troebele water en de donkere lucht was het ook lastig te zien”, zegt Jurian die als een reiger tussen het riet staat geposteerd.

NAAR WATER NR. 2

Een half uur speuren met zijn Polaroidbril op levert verder ook geen teken van leven op, zodat hij voorstelt om te verkassen. “Blijf niet te lang bij een water hangen. Meerdere wateren op een dag afspeuren is dé sleutel tot succes.” In no time staan we aan de andere kant van Gouda. Daar is het water een stuk

helderder. Ook hier speurt Jurian – slechts gewapend met hengel, net, onthaakmat en een paar aasjes in zijn broekzak – het water af. Het lijkt hier op het eerste gezicht uitgestorven, maar een plompenblad in een afgelegen hoek van het plasje dat af en toe heen en weer tikt verradt de aanwezigheid van een groep karpers.

MOEILIK BEREIKBAAR

Hoe beter Jurian kijkt, hoe meer vissen hij ontdekt in en rond het half volgroeide lelieveld. “Hoe moeilijker de plek voor sportvissers bereikbaar is, hoe groter de kans dat de karper zich er veilig voelt. Heel logisch ook, toch?!” Waar de voorbij zwemmende vissen op het eerste water om een snelle, wat dieper gepresenteerde Frolic vroegen, schat Jurian in dat het hier wel eens raak zou kunnen zijn op drijvende brokken. “Net zag ik al een vis met zijn lippen tegen het plompenblad aan liggen klooiën. Ze zijn dus in de oppervlakte bezig. Maar voordat ik wat brokken ga voeren, leg ik eerst een hoog liggende vis aan met een single haakbrok.”

KOKMEEUWEN

De vis speelt het spelletje niet mee en zakt weg, zodat Jurian snel overschakelt op plan B: er gaan een paar

Na een kort moment boven water zet Jurian deze spiegel terug in zijn element.

NEEM DRIJVEND, ZWEVEND EN ZINKEND AAS MEE ZODAT JE SNEL OP IEDERE SITUATIE KUNT INSPELEN

handjes drijvende Bonzo Menubrokken te water. Niet veel later cirkelen de eerste kokmeeuwen al boven ons hoofd. “Twee keer kort achter elkaar in de handen klappen, of even met je hengel heen en weer zwaaien houdt ze meestal wel redelijk weg”, zegt de Gouwenaar. “Bovendien zijn karpers niet zo heel snel onder de indruk van vogels, hoor. Het kan ze zelfs wakker schudden en doen beseffen dat er aan het wateroppervlak iets te halen valt.” Als Jurian

>> OP JE LIJN LETTEN

Het vissen met alleen aas op de haak – dus zonder beetindicator – doet de vraag rijzen hoe je ziet wanneer je beet hebt en wanneer je precies aan moet slaan. “Bij het oppervlaktevissen kun je de aasopname goed zien. Dat biedt de mogelijkheid om het aanslaan goed te timen: je bouwt een kleine vertraging in of wacht tot de vis zijn bek weer dichtdoet. Zo sla je nauwelijks mis”, legt Jurian uit.

“Is het water redelijk helder, dan kun je de aasopname ook op half water prima zien en het zetten van de haak daarop afstemmen. Maar soms is het water net te troebel of ligt het aas op de bodem en kun je dit door de stofwolken van een azende vis niet meer goed zien. In zo’n geval leg ik de lijn slap op het wateroppervlak. Verschiet je lijn ineens 10 tot 15 centimeter, dan heeft een vis je aas opgezogen en is het een kwestie van aanslaan. Dat spelletje leer je vanzelf als je het wat vaker doet.”

Verder is het freelinen volgens Jurian een kwestie van gewoon zelf gaan proberen. “Maak het jezelf verder vooral niet te moeilijk qua aaskeuze. Aas is slechts bijzaak. De hoofdzaak is dat je de karper zoekt, vindt en zorgt dat je aas nabij de bek van de vis ligt. Veel simpeler kan ik het niet samenvatten.”

Voor deze visserij is zon of warm weer niet nodig. Weinig tot geen wind is wel een pre.

Een schitterend exemplaar, dat freelinend onder het kantje vandaan werd geplukt.

'JE KUNT STALKEND ECHT DE KRENTEN UIT DE PAP VISSSEN EN DE VIS VERSCHALKEN DIE JE GRAAG WILT VANGEN'

zijn landingsnet dat nog 30 meter verderop ligt gaat halen, zien de meeuwen echter direct hun kans schoon. In een mum van tijd is een deel van de brokken foetsie.

HAPPER

Pardoes wordt vlak voor de kant een van de overgebleven brokken van het wateroppervlak geslurpt. "Dit moet gaan lukken", zegt Jurian vol vertrouwen. Na een kwartier wordt een tweede brok gepakt en pas een half uur later begint er eindelijk een vis echt te snoepen. Direct werpt Jurian zijn brok over de spiegelkarper heen en draait die vervolgens snel maar behoedzaam terug, tot hoog-

uit 20 centimeter van de vis vandaan. Terwijl er nog zo'n honderd hondenbrokken rond de bewuste plek drijven, is het een paar seconden later precies de haakbrok van Jurian die wordt gepakt. Hangen! "Door de vis bijna letterlijk op de huid te zitten en je aas secuur aan hem op te dringen, kan het heel snel raak zijn. Dat is voor mij de ultieme manier om karpers te vangen", zegt hij terwijl een bescheiden spiegeltje in het landingsnet belandt.

EN WEER DOOR

Hoewel hij blij is met iedere vis, vangt Jurian het liefst toch dikke, oude karaktervissen. "Hier vlakbij ken ik een water waar die zwemmen. Hier is de boel nu toch verstoord, dus we kunnen net zo goed daarheen gaan." Na een korte eten drinkpauze staan we drie Goudse woonwijken verder weer aan de waterkant. Aan een prachtig, oud en helder watersysteem, met overhangende bomen, rietkragen en lelieveldjes. De vangst van zojuist is bijna direct vergeten als er strak on-

der het kantje langzaam drie vissen aan komen zwemmen. In recordtijd haalt Jurian de karpers in om vervolgens een half brokje Frolic halverwege tussen bodem en wateroppervlak (op half water) te hangen. Dit aan een strakke lijn recht onder zijn hengeltop, op hooguit twee meter uit de kant!

KRENTEN UIT DE PAP

Het zonnetje begint inmiddels langzaam door te komen, zodat Jurian goed kan zien dat de middelste vis een fraaie spiegel betreft. "Wow, dit is een soort van 'rijenkarper' joh", roept hij haast in extase uit. Drie seconden later staat hij met een kromme hengel in zijn handen. "Ik heb hem, ik heb hem", galmt het door de Zuid-Hollandse Kaasstad. Dat is nog ietwat voorbarig, maar het geeft wel goed aan hoe selectief deze manier van vissen is. "Je kunt met stalken echt de krenten uit de pap vissen." En een krent is het zeker, de mooie, donkere, ruwe en duidelijk afgepaalde hommer die dik vijf minuten later in het net ligt.